

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL E. K. 2016-03-30 SKUNDO**

2016 m. birželio 7 d. Nr. S-119 (7-64/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršeliienės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Linos Vosyliienės

sekretoriaujant
mokesčių administratoriaus atstovui ir
mokesčių mokėtojais nedalyvaujant

J. D.

2016 m. gegužės 17 d. posėdyje išnagrinėjusi E. K. (toliau – Pareiškėja) 2016-03-30 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2016-03-03 sprendimo Nr. 68-56, n u s t a t ė:

Inspekcija 2016-03-03 sprendimu Nr. 68-56 patvirtino Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Klaipėdos AVMI) 2015-10-30 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (6.5) FR0682-681, kuriame nurodyta Pareiškėjai sumokėti į valstybės biudžetą 3 239,40 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 1 321,25 Eur privalomojo sveikatos draudimo (toliau – PSD) įmokas, 1 109,37 Eur GPM delspinigius, 648 Eur GPM baudą, 428,02 Eur PSD įmokų delspinigius, 265 Eur PSD įmokų baudą.

Sprendime nurodyta, kad Klaipėdos AVMI atliko Pareiškėjos GPM bei PSD įmokų mokestinį patikrinimą už 2007–2010 metų laikotarpį ir surašė 2014-02-27 patikrinimo aktą Nr. FR0680-153, kuriame apskaičiavo 15 145 Lt, iš jų 10 755 Lt GPM, 4 390 Lt PSD įmokų, ir kurį 2014-06-30 sprendimu Nr. FR0682-389 patvirtino.

Pareiškėjai nesutikus su Klaipėdos AVMI išvadamis ir pateikus skundą Inspekcijai, pastaroji 2014-10-02 sprendimu Nr. 68-189 panaikino Klaipėdos AVMI 2014-06-30 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. FR0682-389 ir pavedė Klaipėdos AVMI atlikti pakartotinį patikrinimą.

Atlikusi pakartotinį patikrinimą Klaipėdos AVMI surašė 2015-04-28 patikrinimo aktą Nr. FR0680-289, kuriame apskaičiavo 3 239,40 Eur GPM, 1 321,25 Eur PSD įmokas. Šį aktą Klaipėdos AVMI patvirtino 2015-10-30 sprendimu Nr. (6.5) FR0682-681.

Inspekcija sprendime sprendė, ar 2009 metais Pareiškėja turėjo pakankamai juridinę galią turinčiais įsigijimo šaltiniais pagrįstų (apmokestintų) pajamų savo išlaidoms pagrįsti, vadovaudamasi 2004-04-13 Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr.

IX - 2112 (toliau – MAĮ) 70 straipsnio, Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103, (toliau – Taisyklės) 4 ir 6.1 punktų nuostatomis, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika dėl minėtų teisės normų taikymo nustatant mokėtinos prievolės dydį (pavyzdžiui, 2007-06-05 nutartis adm. byloje Nr. A-11-603/2007).

Pažymėta, jog Pareiškėja neginčija aplinkybių dėl mokesčių administratoriaus taikyto mokesčių apskaičiavimo metodo pagrįstumo, tačiau nesutinka su GPM, PSD įmoku ir su GPM bei PSD įmokomis susijusių sumų apskaičiavimu, dovanojimo sutarties, paskolos sutarčių, vekselio nepripažinimu įrodymais, patvirtinančiais, jog Pareiškėja realiai gavo skunde įvardintas įrodinėjamas sumas, taip pat Pareiškėjos pateiktos centriniam mokesčių administratoriui 2001-10-19 (18 800 Lt) ir 2002-05-27 (14 800 Lt) nekilnojamojo turto pardavimo sutartys bei vietos mokesčių administratoriui pateikta 2002-11-12 (38 000 Lt) sutartis dėl traktoriaus pardavimo esą patvirtina, jog ji 2003-12-31 turėjo grynaisiais pinigais 71 600 Lt.

Pastebėta, jog mokesčių administratorius neneigia, jog Pareiškėja iš aukščiau minėto turto pardavimo gavo 71 600 Lt, tačiau pažymima, kad Pareiškėja taip pat patyrė ir minėto turto įsigijimo bei vartojimo išlaidų, kurioms pagrįsti dokumentų nepateikė. Todėl prieita prie išvados, kad vietos mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į 2010-12-31 LVAT nutartį adm. byloje Nr. A-575-1852/2010, aplinkybę, jog Pareiškėja vienkartinės gyventojų 2003 m. gruodžio 31 d. turėto turto deklaracijos (FR0593) nepateikė ir piniginių lėšų nedeklaravo, jog Vienkartinio gyventojų turto deklaravimo įstatymo 3 str. 1 d. 1 punktu apibrėžta deklaruojamo turto suma, t. y. virš 50 000 Lt, ir įvertinęs aukščiau minėtas aplinkybes, pagrįstai pripažino, jog Pareiškėja 2003-12-31 galėjo turėti 50 000 Lt.

Nurodyta, kad mokesčių administratoriui kilus abejonių dėl D. L. galimybių paskolinti / dovanoti Pareiškėjos įrodinėjamas gautas grynaisiais pinigais pagal paskolų ir dovanojimo sutartis bei vekselį 84 415 Lt, iš jų: 2005 m. – 24 000 Lt, 2006 m. – 41 415 Lt, 2009 m. – 19 000 Lt (patikrinimo akto 4 psl.) sumas, buvo atliktas atitinkamas aplinkybių tyrimas (D. L. operatyvus patikrinimas), kurio metu nustatyta, kad D. L. neturėjo finansinių galimybių sukaupti piniginių lėšų ne banke ir Pareiškėjai grynaisiais pinigais 2005-04-27 padovanoti 7 000 Lt ir 2005–2006 m. suteikti 58 415 Lt sumai paskolų (pagal 2005-03-08 sutartį – 7 000 Lt, 2005-09-01 – 10 000 Lt, 2006-03-15 – 25 215 Lt, 2006-12-21 – 16 200 Lt). Mokesčių administratorius informavo D. L. tiek apie numatomą atlikti operatyvų patikrinimą, tiek apie jo rezultatus. Taip pat nurodyta, kad, mokesčių administratoriaus disponuojamų duomenų bazių duomenimis, D. L. neturėjo finansinių galimybių grynaisiais pinigais paskolinti (realiai perduoti) Pareiškėjai 19 000 Lt pagal 2009-02-02 paprastąjį vekselį.

Akcentuota, kad be minėtų paskolų ir dovanojimo sutarčių bei vekselio ir sandorių šalių paaiškinimų nėra jokių kitų objektyvių duomenų, kurie patvirtintų realų grynųjų pinigų perdavimą Pareiškėjai (pavyzdžiui, realus pinigų perdavimo ir susigrąžinimo faktas, paskolų grąžinimo užtikrinimo priemonės). Atsižvelgdama į teismų praktiką bei bylos medžiagą, Inspekcija padarė išvadą, jog vien aplinkybės, kad Pareiškėja yra pateikusi paskolų ir dovanojimo sutartis bei vekselį ir D. L. paaiškinimą, nesudaro pagrindo teigti, kad Pareiškėjos pareigos įvykdytos tinkamai, nes šios sutartys visų kitų byloje nustatytų aplinkybių kontekste nepagrindžia jose nurodytų grynųjų piniginių sumų realaus šaltinio.

Atkreiptas dėmesys į tai, kad Pareiškėjos teigimu neva grynaisiais pinigais pagal 2005-09-01 (10 000 Lt) ir 2006-03-15 (25 215 Lt) paskolos sutartis gautas pinigų sumas atitinka D. L. atlikti pavedimai, t. y. 2005-04-11 ir 2005-04-13 banko pavedimais (po 5 000 Lt) už Pareiškėją sumokėti rezervacijos mokesčiai už nekilnojamąjį turtą adresu: (*duomenys neskelbtini*), bei D. L. 2006-03-15 banko pavedimais atlikti mokėjimai už Pareiškėjos nekilnojamąjį turtą adresu: (*duomenys neskelbtini*), Vilnius. Remiantis nurodytu teiginiu, konstatuota, jog vietos mokesčių administratoriaus išvada, kad D. L. 10 000 Lt paskola pagal Pareiškėjos pateiktą 2005-09-01 sutartį ir 25 215 Lt paskola, pagal Pareiškėjos pateiktą 2006-03-15 paskolos sutartį, buvo suteiktos D. L. pinigines lėšas

banko pavedimais pervedant už Pareiškėjos asmeninės nuosavybės teise 2006-03-28 įsigytą butą, esantį (*duomenys neskelbtini*), Vilniuje, yra pagrįsta.

Nurodyta, jog D. L. banko pavedimais Pareiškėjai 2004 metais pervedė 2 880 Lt, 2005 m. – 1 615 Lt, 2006 m. – 31 951 Lt bei 2007 m. – 19 297 Lt. Pareiškėja 2012-01-26 paaiškinime dėl 2006–2007 m. D. L. banko pavedimais pervestų piniginių lėšų nurodė, kad D. L. jai minėtas pinigų sumas paskolino, tačiau pačių paskolos sutarčių nepateikė. Atsižvelgiant į tai, kad 2005-09-01 ir 2006-03-15 paskolos sutartimis neva grynaisiais pinigais perduotas pinigų sumas atitinka D. L. atlikti pavedimai, bei nustatyta, kad D. L. neturėjo finansinių galimybių Pareiškėjai nei dovanoti, nei skolinti grynaisiais pinigais, teigtina, kad ir likusios neva dovanojimo ar paskolų pagrindu grynaisiais pinigais gautos sumos (2005-04-27 – 7 000 Lt, 2005-03-08 – 7 000 Lt, 2006-12-21 – 16 200 Lt) patenka į D. L. 2005–2007 m. atliktų pavedimų sudėtį.

Nors Pareiškėja įrodinėja gavusi grynaisiais pinigais 190 091,84 Lt pagal 2009-07-22 preliminarį, buto, esančio adresu: (*duomenys neskelbtini*), Neringa, sutartį, tačiau Inspekcija konstatavo, jog byloje esantys faktiniai duomenys buvo pakankamas pagrindas išvadai, kad realiai Pareiškėja minėtos 190 091,84 Lt sumos pagal aukščiau minėtą sutartį negavo. Mokesčių administratorius nustatė, jog aptariama preliminarinė sutartis apskritai nebuvo sudaryta tarp Pareiškėjos ir V. Z. (patikrinimo akto 15 psl.). Pabrėžta, jog be pačios Pareiškėjos ir jos pateikto D. L. paaiškinimo nėra jokių objektyvių duomenų, kurie patvirtintų realų piniginių lėšų perdavimą, be to, viena iš sutarties šalių (V. Z.) paneigė, jog būtų sudaręs minėtą sutartį ar davęs įgaliojimą D. L. veikti jo vardu.

Vadovaudamasi LVAT praktika dėl pajamų, gautų grynaisiais pinigais, įrodinėjimo (pavyzdžiui, 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013), Inspekcija nurodė, jog įrodymų nebuvimas reiškia, kad Pareiškėja neįrodė savo teiginių pagrįstumo, o tuo pačiu ir nepaneigė mokesčių administratoriaus surinktų įrodymų, bei jų pagrindu padarytų išvadų apie tai, kad mokesčių administratoriui Pareiškėjos pateikta 2009-07-22 preliminarinė sutartis neatspindi realiai vykusios ūkinės operacijos.

Pažymėta, jog Pareiškėja, nesutikdama su mokesčių administratoriaus nustatytais išlaidomis, siūlė pripažinti jos skunde centriniam mokesčių administratoriui įvardintas išlaidas, t. y. 2004 m. – 3 852 Lt, 2005 m. – 4 696 Lt, 2006 m. – 6 995 Lt, 2007 m. – 2 040 Lt, 2009 m. – 3 055 Lt, atkreipdama dėmesį į tai, kad mokesčių administratorius nedetalizavo vartojimo išlaidų, tačiau savo nurodytų vartojimo išlaidų dydžio Pareiškėja taip pat nedetalizavo. Akcentuota, jog nors patikrinimo akte nėra detalizuotos vartojimo išlaidos, o nurodyta bendra suma, tačiau vietos mokesčių administratoriaus pateiktoje nuorodoje dėl vartojimo išlaidų nustatymo šaltinio yra detalizuota, kas įeina į mėnesio išlaidas. Be to, mokesčių administratorius ne kartą kreipėsi į Pareiškėją ragindamas ją nurodyti konkretų patiriamų išlaidų dydį (2014-12-01 raštas Nr. (9.6)-D2-6910, 2015-04-07 raštas Nr. (9.6)-D2-1589, 2015-04-16 raštas Nr. (9.6)-D2-1716), tačiau Pareiškėja minėtų duomenų nepateikė (duomenų neteikimas taip pat laikytinas nebendradarbiavimu su mokesčių administratoriumi). Inspekcija, vadovaudamasi protingumo, teisingumo, turinio viršenybės prieš formą principais, taip pat iš banko sąskaitų (kuriose įprastai fiksuojama tik dalis galimai patiriamų išlaidų ar pajamų, nes Lietuvos Respublikoje įprasta atsiskaitinėti ir grynaisiais pinigais) nustačiusi, kad yra atsiskaitoma už pirkinius vaistinėse, drabužių, kosmetikos parduotuvėse ir pan., Pareiškėjos gaunamas pajamas (kurios, pasak Inspekcijos, nėra žemos), padarė išvadą, jog nėra pagrindo manyti, kad Pareiškėja dėl gaunamo pajamų lygio būtų priversta atsisakyti tam tikrų išlaidų. Todėl Inspekcija konstatavo, jog Pareiškėja neįrodė, kad ji realiai patyrė mažesnes vartojimo išlaidas, nei nurodyta Statistikos departamento, o mokesčių administratoriaus pasirinktas vartojimo išlaidų dydžio nustatymo šaltinis atitinka Taisyklių 16, 28 ir 29 punktus.

Dėl Pareiškėjos argumentų, jog mokesčių administratorius neįvertino visų Pareiškėjos į sąskaitą gautų pajamų, Inspekcija atsakė, jog iš UAB „S1“ gauta pinigų suma įtraukta į patikrinimo akte 9 psl. įvardintą 12 790,21 Lt sumą, nes mokesčių administratorius įvertino trečiųjų asmenų Inspekcijai pateiktus duomenis, kuriuos apie išmokas Pareiškėjai teikė ir UAB „S1“. Pastebėta, jog nors mokesčių administratorius ir

nepridėjo prie Pareiškėjos pajamų kitų skunde įvardintų sumų (bendra suma 14 067,4 Lt), tačiau prie išlaidų nepridėjo ir Pareiškėjos atliktų tam tikrų sąskaitos papildymų, pavyzdžiui, 2006-03-08 atliktas sąskaitos papildymas 20 000 Lt, o tai mažintų Pareiškėjos 2006-12-31 turimą grynujų pinigų likutį, kuris persikelia į ateinančius laikotarpius ir turi įtakos nustatant Pareiškėjos mokesčio bazę, bei prie išlaidų nepriskyrė Pareiškėjos atliktų atsiskaitymų banko kortele.

Inspekcija sutiko su Pareiškėjo nuomone, kad laiko tarpas nuo patikrinimo akto surašymo 2015-04-28 iki išsiuntimo 2015-08-04 nėra protingas ir objektyviai pateisinamas, tačiau šio pažeidimo nelaikė esminiu, kuris patį patikrinimo aktą darytų negaliojančiu, bei, atsižvelgdama į tai, kad pastabų pateikimo terminas buvo skaičiuojamas nuo faktinio patikrinimo akto įteikimo Pareiškėjai, konstatavo, kad Pareiškėjos teisė į gynybą pažeista nebuvo.

Pareiškėjos teiginius dėl neteisingos mokesčio bazės nustatymo Inspekcija laikė nepagrįstais, nurodydama, kad patikrinimo akte (14 psl.) mokesčių administratorius aiškiai įvardino tikrinamuoju laikotarpiu nustatytas Pareiškėjos pajamas ir išlaidas bei jas detalizavo.

Atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėja nepateikė juridinę galią turinčių dokumentų, pagrindžiančių piniginių lėšų, panaudotų išlaidoms padengti šaltinius, Inspekcija konstatavo, jog patikrinimo metu taikant MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių nuostatas, t. y. įvertinus Pareiškėjos 2007–2010 metų pajamų ir išlaidų balansą ir nustačius, kad Pareiškėjos patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas, nustatytas 2009 metais 76 033 Lt, skirtumas pagrįstai priskirtas prie kitų pajamų, kurios apmokestintos vadovaujantis GPM įstatymo ir PSD įstatymo nuostatomis ir Pareiškėjai papildomai apskaičiuota 3 239,40 Eur GPM ir 1 321,25 Eur PSD įmokų.

Pareiškėja nurodo, jog nesutinka su Inspekcijos sprendimu, mano, jog jis yra nepagrįstas, todėl neteisėtas ir turi būti panaikintas.

Pareiškėjos nuomone, mokesčio patikrinimo metu buvo neteisingai nustatytos ir įvertintos jos turėtos piniginės lėšos, padarytos nepagrįstos išvados, kad ji 2009 m. patyrė 76 033 Lt išlaidas turtui įsigyti, banko sąskaitai papildyti, vartojimo išlaidoms dengti, kurių nepagrindė juridinę galią turinčiais dokumentais ar kitokiais objektyviais įrodymais, neteisingai nustatyta, kad 2009 m. patirtoms išlaidoms pajamų nepakako. Centrinis mokesčių administratorius, pasak Pareiškėjos, savo sprendimo išvadų nepagrindė, neįvertino jos pajamas patvirtinančių įrodymų, skundą išnagrinėjo formaliai, nevertindamas skunde nurodytų reikšmingų aplinkybių, pažeidė apmokestinimo taikymo principus, įrodinėjimo pareigos bei įrodymų vertinimo taisykles.

Dėl neteisingo pajamų (iš viso 71 600 Lt), gautų pagal 2001-10-19 (18 800 Lt) ir 2002-05-27 (14 800 Lt) nekilnojamojo turto (butų) pardavimo sutartis bei 2002-11-12 (38 000 Lt) transporto priemonės (traktoriaus) pardavimo sutartį, įvertinimo

Pareiškėja tvirtina, kad Klaipėdos AVMI nepagrįstai nepripažino 21 600 Lt pajamų, 2003-12-31 turėtų ne banke, iš Pareiškėjos 2001–2002 m. gautų 71 600 Lt parduoto turto pajamų, nes ji visas pajamas (71 600 Lt) patvirtino mokesčių administratoriui, pateikdama oficialius, juridinę galią turinčius turto pardavimo dokumentus. Tai, jog Pareiškėja nėra pateikusi gyventojų 2003-12-31 turėto turto deklaracijos, nereiškia, kad 21 600 Lt pajamų sumos ji 2003-12-31 neturėjo. Mokesčių administratorius, atsižvelgęs į turto deklaracijos (PR0593) nepateikimą, kai buvo pateikti pajamas pagrindžiantys dokumentai, nepagrįstai neįskaitė jos 21 600 Lt sumos pajamų.

Teigiama, jog Inspekcija pripažino, kad Pareiškėja iš turto pardavimo gavo 71 600 Lt pajamas, tačiau nepagrįstai nesiremndama jokiais nustatytais faktiniais duomenimis, nepateikdama jokio išaiškinimo ir Pareiškėjos pajamų bei išlaidų analizės, neišklaidais argumentais, pažeisdama MAĮ 67 str. 1 d. nustatytą pareigą pagrįsti mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčių sumas bei MAĮ 6 str. įtvirtintą apmokestinimo aiškumo principą, neįskaitė 21 600 Lt sumos į Pareiškėjos pajamas. Inspekcija nepagrįstai teigė, kad

Pareiškėja patyrė ir perduoto turto (traktoriaus ir butų) įsigijimo išlaidas, neatsižvelgė į tai, kad kiekvieną iš daiktų (butus ir traktorių) ji pardavė, kai jie visi jau buvo įsigyti, todėl turtui įsigyti išlaidų iš perduodamo turto ji patirti negalėjo. Pareiškėjai nėra suprantama, kokiais skaičiavimais remdamasis mokesčių administratorius išskaitė 21 600 Lt sumą.

Dėl neteisingo sandorių, sudarytų su D. L. bei jo finansinių galimybių nustatymo bei įvertinimo, nepagrįsto įrodinėjimo pareigos mokesčių mokėtojui perkėlimo

Operatyvus patikrinimas bei Klaipėdos AVMI atliktas duomenų bazių patikrinimas, kurių rezultatais rėmėsi Inspekcija, pasak Pareiškėjos, neapėmė D. L. grynaisiais pinigais disponuotų lėšų nustatymo, nes nebuvo gauti D. L. paaiškinimai bei nesudarytos jam galimybės pateikti rašytinius dokumentus apie pajamas. Nurodytų patikrinimų rezultatus Pareiškėja vadina nepatikimais, neišsamiais, nepagrindžiančiais mokesčių administratoriaus išvadų.

Pareiškėja tvirtina, jog būtent Klaipėdos AVMI turėjo nustatyti duomenis apie su D. L. sudarytų sandorių realumą, t. y. gauti jo paaiškinimus. Inspekcija dar 2014-10-02 sprendimu Klaipėdos AVMI nurodė pakartotinio patikrinimo metu įvertinti Pareiškėjos pajamų šaltinių realumą, paskolos teikėjo realias galimybes suteikti paskolą, nustatyti, ar Pareiškėjos nurodomos aplinkybės realiai atitiko faktiškai buvusias aplinkybes, įvertinti kitas Pareiškėjos apmokestinimui reikšmingas aplinkybes. Tačiau privalomų nurodymų Klaipėdos AVMI pakartotinio mokesčio patikrinimo metu neįvykdė (D. L. neapklaustas, nebuvo pateikta faktų, kad D. L. apskritai buvo tinkamai, pasirašytinai informuotas apie tai, kad yra kviečiamas pas Klaipėdos ar Panevėžio AVMI). Pareiškėja mano, kad Inspekcija, patvirtindama 2015-10-30 Klaipėdos AVMI sprendimą dėl patikrinimo akto, kai nebuvo apklaustas D. L., nebuvo nuosekli savo pozicijoje dėl būtinybės ištirti svarbiausias aplinkybes. Tai rodo, jog mokesčių administratorius netinkamai įvykdė pareigą pagal Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 8 str. 1 dalį (2008-10-06 įstatymo Nr. X-1743 redakcija) ir MAĮ 67 straipsnį – pagrįsti mokėtojui mokesčio apskaičiavimą, neįvertino visų su Pareiškėjos apmokestinimu susijusių aplinkybių. Tuo tarpu Pareiškėja savo pareigą įrodyti aplinkybes, kuriomis rėmėsi, įvykdė tinkamai – pateikė Inspekcijai D. L. 2015-12-28 rašytinį paaiškinimą, kuris yra tiesioginis įrodymas, jog pinigų sumos realiai buvo perduotos. Tačiau mokesčių administratorius D. L. paaiškinimo nepaneigė, jo nevertino ir, gavęs aiškų D. L. paaiškinimą su nurodytais kontaktiniais duomenimis, D. L. apklausos neinicijavo.

Pažymima, kad Inspekcija ir Klaipėdos AVMI rėmėsi medžiaga, kuri nėra Pareiškėjai pateikta su patikrinimo aktu (D. L. operatyvaus patikrinimo medžiaga, operatyvaus patikrinimo pažyma, Klaipėdos AVMI duomenų bazėse surinktais duomenimis apie D. L. finansines galimybes 2009 metais).

Teigiama, kad net jeigu mokesčių administratorius tinkamai informavo D. L. apie kvietimą atvykti į Panevėžio AVMI, apie jo atžvilgiu atliekamą operatyvų patikrinimą, kaip tai numato operatyvaus patikrinimo taisyklės, bei apie kvietimą atvykti į Klaipėdos AVMI, tačiau negavus jo paaiškinimų, negalima teigti, kad mokesčių administratoriui pavyko nustatyti ginčijamų sandorių tarp Pareiškėjos ir D. L. nerealumą. Iš patikrinimo akto Pareiškėja daro išvadą, kad atlikto operatyvaus patikrinimo metu už 2004–2007 m. D. L. finansinės galimybės buvo nustatomos vertinant tik bankų sąskaitų duomenis. Kadangi atsiskaitymas pagal įvairius sandorius Lietuvos Respublikoje ir disponavimas grynaisiais pinigais nėra draudžiamas, todėl tvirtinama, kad, įvertindamas vien banko sąskaitų duomenis, ir neišreikšdamas kitų faktinių duomenų, mokesčių administratorius suteikė viršenybę formai prieš turinį ir pažeidė MAĮ 10 str.

Pareiškėja atkreipia dėmesį į tai, kad D. L. operatyvaus patikrinimo metu nustatytos faktinės aplinkybės patvirtina realias D. L. finansines galimybes perduoti Pareiškėjai pinigines lėšas pagal dovanojimo ir paskolų sutartis bei yra šių sandorių įrodymu, t. y. D. L. disponavo grynaisiais 1 165 357 Lt pinigais (patikrinimo akto 5 lapas), nes patyrė tokias išlaidas. Todėl, Pareiškėjos nuomone, teigti, kad D. L. negalėjo jai padovanoti 2005-04-27 – 7000 Lt, 2005–2006 m. suteikti 58 415 Lt paskolas, ir turėti tokias išlaidas, nėra jokio

loginio ir protingo pagrindo. Kadangi patikrinimo akte nurodoma, jog D. L. 2004–2007 m. gavo 421 904 Lt pajamas, o patyrė 1 165 357 Lt išlaidas, todėl daroma išvada, kad ne banke jis laikė mažiausiai 743 453 Lt (1165357 Lt – 421904 Lt) pajamas. Tai, kiek dar lėšų D. L. turėjo ne banke, t. y. jo visos disponuotos grynaisiais pinigais lėšos, jų gavimo pagrindai, galėjo būti nustatyti tik apklausiant patį D. L. bei sudarant jam galimybes pateikti atitinkamus dokumentus. Aplinkybė, kad D. L. banko sąskaitoje piniginių lėšų likutis 2004–2007 m. sausio 1 d. siekė nuo 3 Lt iki 694 Lt, pasak Pareiškėjos, rodo, kad D. L. yra pasirinkęs disponuoti grynaisiais pinigais, bei paneigia išvadą, kad D. L. neturėjo finansinių galimybių sukaupti piniginių lėšų ne banke.

Pareiškėja tvirtina negavusi jokių objektyvių duomenų, patvirtinančių, kad D. L. pranešimas apie kvietimą atvykti pas Panevėžio ar Klaipėdos mokesčių administratorių buvo įteiktas ir buvo išnaudotos visos galimybės tinkamai informuoti D. L. apie kvietimą pas mokesčių administratorių.

Pareiškėja taip pat tvirtina, kad išvada, jog D. L. 2009 m. negalėjo realiai jai perduoti 19 000 Lt piniginių lėšų grynaisiais pagal 2009 m. paprastąjį vekselį, yra nepagrįsta. Pastebima, kad Klaipėdos AVMI neatliko D. L. operatyvaus patikrinimo už 2009 m., jo neapklausė, nepateikta duomenų, kad jį vietos mokesčių administratorius kvietė. Pareiškėjai nebuvo nurodyta, kokiais duomenimis Klaipėdos AVMI rėmėsi, darydama išvadą, kad 2008–2009 m. D. L. pajamos viršijo patirtas išlaidas tik 2 467 Lt. Taip buvo pažeista Pareiškėjos teisė į apmokestinimo aiškumą, teisę teikti pastabas bei ribojimo gynybą. Patikrinimo akte nurodoma, jog D. L. 2008–2009 m. gavo 32 080 Lt pajamas ir patyrė 29 613 Lt išlaidas, tačiau nedetalizuota, kada ir kam konkrečiai D. L. patyrė minėtas išlaidas. Atkreipiamas dėmesys į tai, kad D. L. turėjo 32080 Lt pajamas, iš kurių, pasak Pareiškėjos, galėjo suteikti jai paskolą, o išlaidas patirti jau po 2009 metų vekselio sudarymo. Pareiškėja mano, kad mokesčių administratoriaus išvada, kad D. L. 2009 m. negalėjo jai perduoti 19 000 Lt piniginių lėšų grynaisiais pagal 2009 m. paprastąjį vekselį, nepagrįsta.

Kadangi Inspekcija savo sprendime (vertindamas Pareiškėjos vartojimo išlaidas), pasak Pareiškėjos, teisingai nurodė, kad vien banko sąskaitose įprastai fiksuojama tik dalis galimai patiriamų išlaidų ar pajamų, nes Lietuvos Respublikoje įprasta atsiskaitinėti ir grynaisiais pinigais, todėl analogiškai turėjo būti vertinamos D. L. finansinės galimybės, nustatomos pagal bankų sąskaitų duomenis.

Pareiškėja mano, kad Inspekcija, vertindama Pareiškėjos sandorius su D. L., kaip nerealius, pažeidė įrodinėjimo taisykles, nes nevertino įrodymų visumos (pateiktų sutarčių, vekselio, paaiškinimų), o rėmėsi tik netiesioginiais įrodymais (operatyvaus patikrinimo duomenimis bei Klaipėdos AVMI atlikta duomenų bazių apžvalga). Tai, kad D. L. realiai disponavo grynaisiais pinigais, patvirtina tai, kad jis pervėdė sumas už nekilnojamąjį turtą, esantį (*duomenys neskelbtini*), Vilniuje. Teigiama, kad Inspekcija (sprendimo 4 psl.) be sutarties šalių išreikštos valios D. L. Pareiškėjai pervestas sumas nepagrįstai sutapatino su jai grynaisiais pinigais perduotomis sumomis pagal sutartis.

Dėl preliminariosios 2009-07-22 buto pirkimo–pardavimo sutarties netinkamo įvertinimo

Nurodoma, jog Klaipėdos AVMI nepagrįstai nustatė, jog Pareiškėja pinigų įnešimo į savo banko sąskaitą negali grįsti lėšomis, gautomis pagal 2009-07-22 preliminariąją buto adresu: (*duomenys neskelbtini*), Neringa, pirkimo sutartį, nes tai, kad Pareiškėja realiai 190 091,84 Lt pinigų gavo, patvirtina tiek tiesioginiai, tiek netiesioginiai įrodymai, t. y. Pareiškėjos banko sąskaita 2009 m. buvo papildyta tokiomis pačiomis sumomis, gautomis pagal 2009-07-22 preliminariąją sutartį; Inspekcijai pateiktas rašytinis D. L. patvirtinimas ir pasirašyta sutartis, kas įrodo, kad Pareiškėjai realiai pinigų sumos (20300 Eur ir 120000 Lt) buvo perduotos. Tvirtinama, kad D. L. ir V. Z. galimi susitarimai teisinės reikšmės neturi. Akcentuojama, kad D. L. nebuvo apklaustas, todėl nebuvo surinkti visi reikšmingi duomenys apie visus jo pajamų šaltinius grynaisiais pinigais, duomenys apie lėšas, kuriomis jis disponavo. Be to, operatyvus D. L. patikrinimas atliktas už laikotarpį nuo

2004–2007 m., todėl negalėjo būti patikrintas sandorio, sudaryto 2009-07-22, realumas, juo labiau šio sandorio sudarymo aplinkybės tikrinant duomenų bazes Klaipėdos AVMI. Inspekcija nevertino Pareiškėjos pateikto rašytinio D. L. patvirtinimo, neinicijavo D. L. paaiškinimų gavimo, todėl nepagrįstai sprendė, kad aptariama preliminari sutartis nebuvo sudaryta.

Pareiškėja nurodo, jog, Inspekcijai nesiimant jokios iniciatyvos ištirti jos nurodytas reikšmingas aplinkybes pajamoms pagrįsti, pati išreikalavusi iš D. L. grynujų piniginių sumų šaltinio realumą patvirtinančius įrodymus, t. y. banko grynujų pinigų išmokų D. L. išrašus: 2009-07-22 – 23 390 USD, 2009-07-20 – 29 800 USD ir 2009-07-16 – 28 400 USD (iš viso 81 590 USD). Šie įrodymai, pasak Pareiškėjos, neabejotinai patvirtina, ne tik tai, kad pagal preliminarią sutartį piniginės lėšos realiai buvo perduotos, bet ir paneigia V. Z. nurodytas aplinkybes, jog jis D. L. nepažįsta, nedavė jam įgaliojimų ir pan. Pateikiami banko grynujų pinigų išmokų dokumentai patvirtina, kad D. L. 2009 disponavo grynaisiais pinigais, suteikė Pareiškėjai paskolą pagal 2009 m. vekselį.

Dėl Inspekcijos nevertintų reikšmingų aplinkybių – Klaipėdos AVMI aritmetinių faktų iškraipymo

Pareiškėja pastebi, jog pats mokesčių administratorius, Pareiškėjos banko sąskaitos duomenimis, nustatė, kad 2009 m. E. K. už įsigytą turtą sumokėjo banko pavedimais 984 450 Lt (485 000 Lt + 499 449,72 Lt) ir 15 550 Lt grynaisiais, iš viso 1 000 000 Lt (patikrinimo akto 14 psl.), todėl buvo nustatyta neteisinga galutinė pajamas viršijanti 76 033 Lt išlaidų suma, kuri turėtų būti 42 818,80 Lt (37 427 Lt + 1 000 000 Lt + 39,20 Lt – 1 080 285 Lt = 42 818,80 Lt), tačiau Inspekcija šių klaidų neištaisė ir sprendime nepasisakė, tokiu būdu paliko neteisingai apskaičiuotą apmokestinamą sumą.

Dėl neįvertintų pajamų

Pažymima, jog Inspekcijai Pareiškėja nurodė, kad į jos pajamas nebuvo įtrauktos sumos (iš viso 17 124,31 Lt): 2005-04-14 iš antstolės N. Šiugždaitės (7 197,40 Lt), 2005-05-20 iš UAB „B1“ (4 572 Lt), 2006-04-14 iš UAB „S1“ (3 056,91 Lt), 2007-04-12 iš UAB „E1“ (2 298 Lt), kurios gautos į Pareiškėjos banko sąskaitą, kurios informacija mokesčių administratorius disponavo.

Tvirtinama, jog Inspekcija nepagrįstai teigia, kad 2006-04-14 iš UAB „S1“ gauta 3 056,91 Lt suma buvo įvertinta, nes patikrinimo akto 9 psl. nurodyta 12790, 21 Lt suma, įvardinta kaip su darbo santykiais susijusios pajamos ir ligos pašalpos, nėra detalizuota.

Pabrėžta, jog patikrinimo akte 7 194,40 Lt suma nepagrįstai įtraukta į Pareiškėjos išlaidas, nes ši suma turėjo būti įtraukta į jos pajamas, t. y. tos lėšos gautos į Pareiškėjos sąskaitą 2005-04-14 bankiniu pavedimu iš antstolės N. Šiugždaitės, tačiau Inspekcija dėl šios klaidos nieko nepasisakė.

Tai, kad Inspekcija pripažino, jog į Pareiškėjos pajamas mokesčių administratorius nepridėjo pajamų 14 067,40 Lt, tačiau šios klaidos taip pat neištaisė, Pareiškėjos nuomone, rodo, jog yra vengiama teisingo mokesčio patikrinimo rezultatų įvertinimo, mokesčių administratorius elgiasi nesąžiningai. Teigiama, kad Inspekcija į Pareiškėjos išlaidas skaičiuodama banko sąskaitos papildymą grynaisiais pinigais nukrypsta nuo vieningo pajamų / patirtų išlaidų nustatymo būdo, pažeidžia MAĮ 6 str. įtvirtintus apmokestinimo principus, teisės žinoti mokesstinės prievolės pagrindą bei dėl jo teikti įrodymus, dėl ko Inspekcijos išvados dėl 14 067,40 Lt pajamų sumos yra neteisėtos. Pažymima, kad nors Inspekcija nurodo, jog 2006-03-08 yra atliktas sąskaitos papildymas 20 000 Lt suma, kas mažina Pareiškėjos 2006-12-31 turėtą grynujų pinigų likutį, tačiau iš banko sąskaitos išrašo matyti, kad ši suma tą pačią dieną pervesta UAB „B1“, o patikrinimo akte visa suma (228 264 Lt), kuri sumokėta UAB „B1“, jau yra įtraukta į Pareiškėjos patirtas išlaidas.

Dėl vartojimo išlaidų

Skunde teigiama, kad nepagrįstai Pareiškėjos vartojimo išlaidų dydis buvo nustatytas pagal Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenis, nes jos vartojimo išlaidos aiškiai atsispindi banko sąskaitos išrašuose, kuriais

mokesčių administratorius disponuoja. Turint tokius duomenis, joks tikrinamo asmens bendradarbiavimas ar nebendradarbiavimas reikšmės, atsižvelgiant į teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principus bei mokesčio administratoriui įstatymu nustatytas pareigas veikti objektyviai ir sąžiningai, neturi. Mokesčių administratorius 2014-02-27 patikrinimo akte Nr. FR0680-153 pagal Lietuvos bankų sąskaitų išrašus nustatė, kad Pareiškėjos patirtos vartojimo išlaidos neviršijo vidutinių statistinių vartojimo išlaidų.

Tvirtinama, kad Pareiškėjos vartojimo išlaidos nustatytos neteisingai, nes tokio dydžio vartojimo išlaidų ji nepatyrė. Be to, patikrinimo akte visai nedetalizuota, kas sudaro 2004–2005 m. vartojimo išlaidų sumas. Už 2006–2009 m. mokesčių administratorius neišdėstė vartojimo išlaidų išsamiai, nuroydamas „kitos išlaidos“, todėl Pareiškėja negali tinkamai jų vertinti ir ginčyti vartojimo išlaidų kiekvieniems metams sumų pagrįstumo. Pareiškėja visų išlaidų rūšių (išlaidų tabakui, alkoholiui, būstui apstatyti, įrangai, viešbučiams ir restoranams, ryšiams) nepatyrė. Nėra aišku, kokias nustatytas statistines vartojimo išlaidas mokesčių administratorius taikė (miestui, kaimui ar kitiems miestams, kokiam miestui konkrečiai). Pažymima, kad ankstesniame 2014-02-27 patikrinimo akte Nr. FR0680-153 vartojimo išlaidos 2004–2006 m. į Pareiškėjos išlaidas visai neįskaičiuotos.

Nurodoma, kad Pareiškėjos vartojimo išlaidos 2004 m. yra 3 852 Lt, 2005 m. – 4 696 Lt, 2006 m. – 6 995 Lt, 2007 m. – 2 040 Lt, 2009 m. – 3 055 Lt, t. y. mokesčių administratorius nepagrįstai apskaičiavo vartojimo išlaidų 18 241 Lt (5 282,96 Eur) daugiau. Inspekcijos sprendimo teiginį, kad Pareiškėjos pajamos nėra žemos, todėl nėra pagrindo manyti, kad dėl gaunamų pajamų lygio ji galėtų atsisakyti tam tikrų išlaidų, Pareiškėja vadina teisiškai nepagrįstu bei nekorektišku, nes ji visada gyveno ekonomiškai, asketiškai, atidžiai planavo išlaidas bei siekė ilgalaikių tikslų – įsigyti nekilnojamojo turto, t. y. nepagrįsta jokiais skaičiavimais išvada apie jos nemažas vartojimo išlaidas neatitinka teisingumo ir sąžiningumo principų.

Pareiškėja kategoriškai nesutinka su teiginiu, jog ji nebendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, o šią aplinkybę įrodančių duomenų mokesčių administratorius nenurodė. Pastebima, kad yra objektyvūs duomenys, kad Pareiškėja teikė dokumentus, informaciją, domėjosi mokestinio patikrinimo eiga, gavo korespondenciją ir teikė skundus, viso proceso metu siekė, kad mokesčių administratorius apklaustų kitą sandorių šalį D. L., atliktų objektyvų jo pajamų įvertinimą, pati atliko dalį mokesčių administratoriaus veiksmų, kurie patvirtina Pareiškėjos bendradarbiavimą. Tvirtinama, kad mokesčių administratorius neatliko savo pareigų, t. y. netyrė ir nevertino reikšmingų patikrinimui aplinkybių – nesiekė gauti D. L. paaiškinimų ir duomenų iš jo, be aiškaus pagrindo taikė statistines vartojimo išlaidas, neatliko kitų mokestinio patikrinimo veiksmų, nepagrįstai neįvertino visų pajamų, neteisingai skaičiavo pajamas 2009 m. Pažymima, kad MAĮ 70 str. 1 dalyje nurodyto mokesčių mokėtojo netinkamo elgesio buvimo konstatavimas savaime dar nereiškia, jog kartu yra konstatuojama, kad yra tokia teisinė situacija, kai mokestinės prievolės dydžio negalima nustatyti įprastine tvarka. Mokesčių administratorius, Pareiškėjos nuomone, neįvykdė pareigos pagrįsti būtinybę mokestinės prievolės dydį apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą.

Pažymėtina, viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs bei atitikti VAĮ 3 str. 4 p. įtvirtintą nepiktnaudžiavimo valdžia principą, reiškiantį, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama priimti sprendimus, siekiant kitų, negu numatyta įstatymo, tikslų. Mokesčių administratorius, būdamas valstybės institucija, privalo teisingai nustatyti, ar mokesčio mokėtojas teisingai vykdo savo prievolės ir tuo tikslu privalo tirti visas aplinkybes. Mokesčio mokėtojo patikrinimas turi būti atliekamas vadovaujantis protingumo, sąžiningumo ir teisingumo kriterijais, nepažeidžiant mokesčio mokėtojo teisių, mokesčių administratoriui atliekant savo funkcijas, stengtis kuo mažiau trukdyti mokesčių mokėtojo veiklą. Pažymėtina, kad negalima tokia situacija, kai mokestinis patikrinimas trunka neribotą laiką be pateisinamų priežasčių mokesčių administratoriui nevykdant tiesiogiai mokesčių įstatymuose jam numatytų funkcijų.

Pareiškėja, remdamasi VAĮ 3 str. 4 p. įtvirtintu nepiktnaudžiavimo valdžia principu, teigia, kad jos mokestinio patikrinimo (ypač pakartotinio) metu mokesčių administratorius nesiėmė jo diskrecijoje esančių veiksmų, todėl buvo pažeisti mokesčio mokėtojo teisėti lūkesčiai, jog mokestinis patikrinimas bus atliktas objektyviai per įmanomą trumpiausią laiką.

Apibendrinama, Pareiškėja nurodo, kad jos skundas Inspekcijos buvo atmestas nepagrįstai, remiantis prielaidomis, į skundo argumentus pateikiant formalius motyvus, t. y. netinkamai nagrinėjama atvejui taikant teisminės praktikos išaiškinimus ir nepasisakant dėl skundo argumentų iš esmės, nerenkant ir nevertinant reikšmingų duomenų apie D. L. realias pajamas, tokiu būdu nepagrįstai perkeliant Pareiškėjai įrodinėjimo našta dėl sandorių realumo. Be to, liko neištaisytos didelės aritmetinės klaidos ir nepagrįstai neįvertintos visos Pareiškėjos gautos pajamos. Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir MAĮ 155 str. 4 d., Pareiškėja prašo panaikinti Inspekcijos 2016-03-03 sprendimą Nr. 68-56.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) konstatuoja, jog Pareiškėjos skundas tenkintinas iš dalies, Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėjos skundas perduotinas iš naujo nagrinėti Inspekcijai.

Ginčas tarp šalių vyksta dėl Pareiškėjai papildomai apskaičiuotų GPM ir PSD įmokų, mokesčių administratoriui konstatavus, jog Pareiškėja 2009 metais patirtas 76033 Lt pinigines išlaidas dengė iš nenustatytų ir Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka apmokestintų pajamų šaltinių, kurių nedeklaravo. Todėl Pareiškėjos išlaidų dalis, viršijanti juridinę galią turinčiais dokumentais pagrįstas pajamas, buvo pripažinta Pareiškėjos kitomis pajamomis ir apmokestinta GPM ir nuo jų apskaičiuotos PSD įmokos.

Iš bylos matyti, jog Klaipėdos AVMI Pareiškėjos atžvilgiu atliko kontrolės veiksmus: mokestinį tyrimą (2012-01-27 surašyta mokestinio tyrimo rezultatų ataskaita Nr. AC13-7); pagal 2012-04-30 pavedimą tikrinti Nr. AC1-18 atliktas Pareiškėjos 2007-01-01–2010-12-31 GPM ir PSD įmokų apskaičiavimo ir sumokėjimo patikrinimas; pagal 2014-11-05 pavedimą tikrinti Nr. FR0773-412, vykdant Inspekcijos 2014-10-03 sprendimą Nr. 68-189, atliktas pakartotinis Pareiškėjos patikrinimas.

Patikrinimo metu vietos mokesčių administratorius įvertino: Pareiškėjos pirminio mokestinio patikrinimo metu pateiktas D. L. paskolų ir dovanojimo sutartis (2005-04-27 dovanojimo sutartis 7000 Lt sumai, 2006-03-15 – 25215 Lt ir 2006-12-21 – 16200 Lt paskolų sutartys, 2009-02-02 paprastasis vekselis 19000 Lt sumai), į Pareiškėjos asmeninę AB „S2“ sąskaitą iš D. L. banko pavedimais 2006–2007 m. gautas 51248 Lt pinigines lėšas (2006 m. – 31951 Lt, 2007 m. – 19297 Lt); Pareiškėjos Inspekcijai su 2014-08-21 skundu papildomai pateiktas su D. L. sudarytas paskolų sutartis (2005-03-08 – 7000 Lt, 2005-09-01 – 10000 Lt), kurios nebuvo pateiktos ankstesnių kontrolės veiksmų metu; Pareiškėjos laikotarpiu nuo 2002-09-10 iki 2007-01-01 gautas pajamas ir pinigines lėšas bei patirtas išlaidas ir nustatė tikrinamojo laikotarpio pradžioje Pareiškėjos turėtų piniginių lėšų likutį; įvertino Pareiškėjos 2007, 2008, 2009, 2010 metais (tikrinamuoju laikotarpiu) gautas pajamas ir patirtas išlaidas ir nustatė, kad 2009 m. Pareiškėjos patirtos išlaidos 76033 Lt (dalies nekilnojamojo turto, esančio (*duomenys neskelbtini*), Neringoje, banko paskolos grąžinimas ir palūkanų mokėjimas, Z. K. paskolos grąžinimas, patirtos vartojimo išlaidos) viršijo gautas pinigines lėšas. Mokesčių administratorius Pareiškėjos mokesčio bazę (76033 Lt) nustatė pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, vadovaudamasis MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatomis ir Taisyklių 6.3.3 p. nurodytu išlaidų metodu (lygindamas patirtas asmenines išlaidas su faktiškai gautomis pajamomis). Pareiškėjai už 2009 m. mokestinį laikotarpį nuo nustatytų kitų gautų pajamų (76033 Lt), kurios apmokestinamos pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPM įstatymas) 25 str. 1 dalies, 6 str. 1 dalies ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 (toliau – PSD įstatymas) 17 str. 8 dalies nuostatas, atsižvelgus į gautas su darbo santykiais susijusias pajamas, MNPD, 2010-06-08 nepagrįstai grąžintą 1300 Lt GPM sumą pagal Pareiškėjos pateiktą

pajamų deklaraciją už 2009 metus, Pareiškėjai papildomai patikrinimo akte apskaičiuotas 11185 Lt (3239,40 Eur) GPM bei 4562 Lt (1321,25 Eur) PSD įmokos. Klaipėdos AVMI 2015-10-30 sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (6.5) FR0682-681 patvirtino Pareiškėjai patikrinimo akte nurodytas sumokėti mokesčių sumas, apskaičiavo 1109,37 Eur GPM delspinigius, 428,02 Eur PSD įmokas ir skyrė 20 proc. mokesčio dydžio baudą, t. y. 648 Eur GPM baudą ir 265 Eur PSD įmokų baudą. Inspekcija 2016-03-03 sprendime Nr. 68-56 sutiko su Klaipėdos AVMI sprendimu.

Pareiškėja skunde nesutinka su Inspekcijos sprendimu, išdėstydamą išsamius nesutikimo motyvus, nurodydama, kad mokesčių administratorius netinkamai taikė teisminės praktikos išaiškinimus, nepripažindamas, jog ji 2003-12-31 turėjo grynaisiais pinigais 71 600 Lt (pagal 2001-10-19 (18 800 Lt) ir 2002-05-27 (14 800 Lt) nekilnojamojo turto pardavimo sutartis ir 2002-11-12 (38 000 Lt) sutartį dėl traktoriaus pardavimo), neįrodė išvados, jog D. L. neturėjo finansinių galimybių sukaupti piniginių lėšų ne banke ir Pareiškėjai grynaisiais pinigais padovanoti 2005-04-27 – 7000 Lt, 2005–2006 m. suteikti 58415 Lt paskolas pagal paskolų sutartis (2005-03-08 – 7000 Lt, 2005-09-01 – 10000 Lt, 2006-03-15 – 25215 Lt, 2006-12-21 – 16200 Lt), 2009 m. perduoti 19000 Lt pinigines lėšas grynaisiais pagal paprastąjį vekselį, t. y. nerinko ir nevertino reikšmingų duomenų apie D. L. realias pajamas. Be to, Pareiškėja tvirtina, jog buvo netinkamai įvertinta 2009-07-22 preliminari buto pirkimo–pardavimo sutartis, kaip nepagrindžianti Pareiškėjos gautų 190091,84 Lt piniginių lėšų. Taigi iš esmės Pareiškėja kelia klausimą dėl įrodymų, kad ginčo laikotarpiu Pareiškėjos patirtos išlaidos buvo dengiamos dovanotomis, skolintomis ir pagal vekselį gautomis lėšomis, pakankamumo ir patikimumo. Taip pat, Pareiškėjos nuomone, Inspekcijos sprendime liko neištaisytos didelės aritmetinės klaidos ir nepagrįstai neįvertintos visos Pareiškėjos gautos pajamos, t. y. mokesčių administratorius be aiškaus pagrindo taikė statistines vartojimo išlaidas (nes jos vartojimo išlaidos atsispindi banko sąskaitos išrašuose), nepagrįstai neįvertino visų pajamų, neįvykdė pareigos pagrįsti būtinybę mokesstinės prievolės dydį apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą (MAĮ 70 str. 1 dalis). Remdamasi šiais motyvais, Pareiškėja prašo panaikinti Inspekcijos 2016-03-03 sprendimą Nr. 68-56.

Pažymėtina, jog Klaipėdos AVMI 2015-10-30 patikrinimo akte ir sprendime dėl šio patikrinimo akto tvirtinimo, Inspekcijos sprendime ir Komisijos sprendimo nustatomoje dalyje yra detalai aptartos faktinės patikrinimo metu nustatytos aplinkybės, Pareiškėja jų neginčija, nesutikdama tik su šių faktinių aplinkybių vertinimu ir mokesčių administratoriaus išvadomis. Skundžiamame Inspekcijos sprendime taip pat nuosekliai aptarti MAĮ 70 straipsnio, Taisyklių nuostatų taikymo pagrindai, MAĮ įtvirtintos bendrosios mokėtojų pareigos ir kitos teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios mokesčių apskaičiavimą. Atsižvelgdama į tai, vengdama pasikartojimų, Komisija šioje sprendimo dalyje šių faktinių aplinkybių iš naujo nekartoja ir teisės aktų nuostatų neanalizuoja, sprendime pasisakydama dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo pagrįstumo, atsižvelgdama į Pareiškėjos skunde Komisijai išdėstytus motyvus.

Dėl pinigų likučio tikrinamojo mokesstinio laikotarpio pradžioje (2006-12-31), dėl dovanojimo, paskolos sandorių su D. L. . Pareiškėja laikosi pozicijos, jog mokesčių administratorius neteisingai nustatė tikrinamojo mokesstinio laikotarpio pradžioje Pareiškėjos turėtų grynųjų pinigų likutį, nes netinkamai vertino Pareiškėjos pateiktus įrodymus apie D. L. jai 2005-04-27 padovanotas 7000 Lt lėšas, 2005–2006 m. suteiktas 58 415 Lt paskolas, tvirtina, kad D. L. operatyvaus patikrinimo metu buvo nustatytos faktinės aplinkybės, jog D. L. turėjo realias finansines galimybes perduoti Pareiškėjai pinigines lėšas pagal dovanojimo ir paskolų sutartis.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjos atžvilgiu kontrolės veiksmai buvo atliekami nuo 2011 metų, tai yra Pareiškėjai 2011-12-06 duotas mokesčių administratoriaus nurodymas – atvykti į Klaipėdos AVMI ir pateikti duomenis dėl 2006–2009 metais įsigyto / perduoto nekilnojamojo ir privalomai registruotino turto, akcijų ir gautų / suteiktų paskolų. Klaipėdos AVMI atlikto Pareiškėjos 2006–2009 metų mokesstinio

tyrimo metu (2012-01-27 surašyta mokestinio tyrimo rezultatų ataskaita Nr. AC13-7) pirmiausia buvo vertinamas Pareiškėjos galimai turėtas pinigų likutis 2006-01-01, taip pat tiriamuoju laikotarpiu gautos pajamos / patirtos išlaidos. Šio mokestinio tyrimo metu Pareiškėja yra pateikusi dokumentus, pagrindžiančius jos gautas lėšas, kurios buvo panaudotos tiriamuoju laikotarpiu apmokėti už įsigytą turtą, patirtas išlaidas, tai pat yra pateikusi dokumentus, kuriais grindė 2006-01-01 likutį, kuris buvo susidaręs ankstesniais metais: 2005-04-27 paskolos sutartis su močiute R. K. ; 2002-11-12 transporto priemonės (traktoriaus krautuvo) pirkimo–pardavimo komiso sutartis. Mokestinio tyrimo ataskaitoje (1.4.3, 1.4.4, 1.51 punktai) konstatuotos tokios aplinkybės dėl Pareiškėjos ūkinių operacijų su D. L. :

1. Pareiškėja pateikė 2006-12-21 paskolos sutartį, kurioje nurodyta, kad ji iš D. L. skolinsi 16 200 Lt.

2. Pareiškėja pateikė vekselio kopiją, pagal kurią 2009-07-02 D. L. jai paskolino 19 000 Lt, lėšos skolintos grynaisiais pinigais, kurie sumokėti Pareiškėjai adresu: Statybininkų g. 3-74, Panevėžys.

3. Taip pat šio mokestinio tyrimo metu buvo surinkti duomenys, kad į Pareiškėjos banko sąskaitą D. L. 2006–2009 metais pervedė 51 248 Lt, mokėjimo paskirtis – sąskaitų papildymai. Pareiškėja 2012-01-26 pateikė rašytinį paaiškinimą, kuriame nurodė, kad D. L. jai minėtas sumas paskolino, tai yra 2006 metais paskolino 31 951 Lt, 2007 metais – 19 297 Lt.

Pirminio mokestinio patikrinimo metu (Klaipėdos AVMI 2014-02-27 aktas Nr. FR0680-153, akto 3 psl.) konstatuota, jog Pareiškėja 2006 metais iš D. L. gavo 48 151 Lt paskolą (akto 7 priede buvo pridėtos dviejų paskolos sutarčių: 2006-03-15 sutarties dėl 25 215 Lt, taip pat 2006-12-21 sutarties dėl 16 200 Lt kopijos). Savo pastabose Pareiškėja nesutiko su Klaipėdos AVMI patikrinimo akte nurodyta pozicija dėl sandorių su D. L. vertinimo, nurodydama, kad D. L. 2005 metais jai paskolino 17 000 Lt grynaisiais pinigais (10 000 + 7 000), 2006 metais – 31 951 Lt, pervesdamas šią sumą bankiniais pavedimais, taip pat pagal 2006-03-15 ir 2006-12-21 sutartis, perduodamas atitinkamai 21 215 Lt ir 16 200 Lt grynaisiais pinigais, ir nurodydama datas, kada dalis paskolų buvo gražinta. Vietos mokesčių administratorius patikrinimo akto tvirtinimo metu laikėsi pozicijos, kad Pareiškėja 2006 metais iš D. L. yra gavusi 48 151 Lt paskolų, tai yra 31 951 Lt yra pervesta bankiniais pavedimais (mokėjimai atlikti laikotarpiu nuo 2006-03-22 iki 2006-12-11) ir 16 200 Lt pagal 2006-12-21 sutartį. Pareiškėja, remdamasi anksčiau aptartais motyvais, su Klaipėdos AVMI nesutiko, taip pat centriniam mokesčių administratoriui papildomai pateikė 2005-03-03 ir 2005-09-01 paskolos sutartis, pagal kurias ji nurodo iš D. L. gavusi 17 000 Lt ir 2005 metais. Inspekcija, įvertinusi Pareiškėjos skunde nurodytas aplinkybes dėl sutartinių santykių su D. L. , naujai gautus dokumentus, taip pat gautą informaciją dėl kitų Pareiškėjos 2001, 2002 metų pajamų šaltinių, savo 2014-10-02 sprendimu Nr. 68-189 pavedė Klaipėdos AVMI atlikti pakartotinį patikrinimą.

Pakartotinio patikrinimo metu atliktas detalus Pareiškėjos nurodytų aplinkybių dėl sandorių su D. L. vertinimas: pateiktų paskolų / dovanojimo sutarčių duomenys palyginti su duomenimis apie D. L. į Pareiškėjos banko sąskaitą sumokėtas sumas, taip pat įvertinti duomenys apie D. L. už Pareiškėjos įsigytą turtą tretiesiems asmenims (UAB „B2“, UAB „B1“ mokėtas sumas (patikrinimo akto 4–5 psl. esanti 1 lentelė) sumas; taip pat įvertinta iš Panevėžio AVMI gauta informacija dėl D. L. operatyvaus patikrinimo.

Klaipėdos AVMI nustatė, kad Pareiškėjai D. L. mokėjimus bankiniais pavedimais atlikinėjo nuo 2004 m. iki 2007 metų: 2004 metais sumokėta 2 880 Lt (sutartis nepateikta); 2005 metais – 1 615 Lt (pateiktos 2 paskolos sutartys 17 000 Lt sumai, viena dovanojimo sutartis 7 000 Lt sumai); 2006 metais (nuo 2006-03-22 iki 2006-12-11) – 31 915 Lt (pateikta 2006-03-15 paskolos sutartis 25 215 Lt sumai, 2006-12-21 paskolos sutartis 16 200 Lt sumai), 2007 metais laikotarpiu nuo 2007-01-15 iki 2007-12-18 pervesta 19 297 Lt (paskolos / dovanojimo sutarčių nėra pateikta), 2009 metais bankiniais pavedimais pervestų sumų nenustatyta, nors pateikta vekselio 19 000 Lt sumai kopija. Iš viso nustatyta, jog D. L. Pareiškėjai bankiniais pavedimais sumokėjo 55 743 Lt, taip pat yra pateiktos

sutartys 84 415 Lt sumai, kuriomis Pareiškėja grindžia, kad ji papildomai yra gavusi 84 415 Lt grynaisiais pinigais: 2005 m. – 24 000 Lt (atitinkamai 2005-03-08 – 7 000 Lt, 2005-04-27 – 7 000 Lt, 2005-09-01 – 10 000 Lt, 2006 m. – 41 415 Lt (atitinkamai 2006-03-15 – 25 215 Lt, 2006-12-21 – 16 200 Lt), 2009 m. – 19 000 Lt.

Taip pat Klaipėdos AVMI nustatė, jog D. L. 2005-04-11 ir 2005-04-13 bankiniais pavedimais yra sumokėjęs už Pareiškėją 10 000 Lt rezervacijos mokestį už jos ketinamą įsigyti nekilnojamąjį turtą, esantį (*duomenys neskelbtini*), Vilniuje; 2006-03-15 banko pavedimais pervedė UAB „B1“ 11 215 Lt už butą, esantį (*duomenys neskelbtini*), Vilniuje, o UAB „B2“ – 14 000 Lt už 1/108 dalį 0,5345 ha bendro ploto sklypo, esančio (*duomenys neskelbtini*), Vilniuje (tai yra D. L. 2005 ir 2006 metais dengė dalį Pareiškėjos turto įsigijimo išlaidų). Dėl 2006 metais atliktų mokėjimų Klaipėdos AVMI nurodė, jog pateikta 2006-03-15 paskolos sutartis 25 125 Lt sumai nurodoma sudaryta tą pačią dieną ir tai pačiai sumai, kaip ir atlikti D. L. mokėjimai už Pareiškėją. Dėl 2005 metų nurodė, kad 2005-09-01 paskolos sutartimi buvo paskolinta 10 000 Lt suma. Todėl, Klaipėdos AVMI nuomone, 10 000 Lt paskola pagal 2005-09-01 paskolos sutartį ir 25 125 Lt paskola pagal 2006-03-15 paskolos sutartį Pareiškėjai buvo suteiktos, padengiant 35 125 Lt Pareiškėjos asmeninio turto įsigijimo išlaidas 2005–2006 metais. Tokiu būdu mokesčių administratorius konstatavo, kad iš viso 2004–2007 metais Pareiškėja iš D. L. yra gavusi: 90 958 Lt (2004 metais 2 880 Lt pervesta į banko sąskaitą, 2005 m. 1 615 Lt pervesta į banko sąskaitą ir 10 000 Lt sumokėta už Pareiškėjos turtą, 2006 metais 31 951 Lt pervesta į banko sąskaitą ir 10 000 Lt sumokėta už Pareiškėjos turtą, 2007 metais 19 297 Lt sumokėta Pareiškėjai į sąskaitą.

Iš byloje pateiktos informacijos matyti, kad Panevėžio AVMI pagal 2014-12-09 operatyvaus patikrinimo pavedimą yra atlikusi D. L. operatyvų patikrinimą, surašyta 2015-01-23 operatyvaus patikrinimo pažyma Nr. FR1042-558, kuria konstatuota, kad neįvertinus Pareiškėjai suteiktų paskolų ir dovanų, D. L. išlaidos 2004–2007 metais viršijo mokesčių administratoriaus nustatytas pajamas (2004 m. – 4 431 Lt, 2005 m. – 283 958,27 Lt, 2006 m. – 297 444,58 Lt, 2007 m. – 158 801,60 Lt (Panevėžio AVMI 2015-01-26 raštas Nr. (36.3 GPS)-6K-193 „Dėl informacijos pateikimo“). Patikrinimo metu pagal Inspekcijos informacinėse duomenų bazėse esančius duomenis, Kredito įstaigų pateiktą informaciją, Statistikos departamento apskaičiuojamus ir skelbiamus namų ūkio vartojimo išlaidų rodiklius buvo sudaryta 2004–2007 m. D. L. gautų pajamų ir patirtų išlaidų suvestinė. Kadangi pagal minėtos suvestinės duomenis 2004–2007 m. D. L. patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas, todėl mokesčių administratorius sprendė, kad D. L. neturėjo finansinių galimybių sukaupti piniginių lėšų ne banke ir Pareiškėjai grynaisiais pinigais 2005-04-27 padovanoti 7 000 Lt ir 2005–2006 m. suteikti 58 415 Lt sumai paskolų (pagal 2005-03-08 sutartį – 7 000 Lt, 2005-09-01 – 10 000 Lt, 2006-03-15 – 25 215 Lt, 2006-12-21 – 16 200 Lt).

Pakartotinio patikrinimo metu Klaipėdos AVMI, įvertinusi iš Panevėžio AVMI gautą informaciją apie D. L. pajamas bei išlaidas ir tai, kad šio asmens patiriamos išlaidos viršijo juridinę galią turinčias pajamų šaltiniais pagrįstas pajamas, taip pat nesant duomenų apie faktinį lėšų perdavimą Pareiškėjai grynaisiais pinigais, Pareiškėjai ir D. L. neteikiant paaiškinimų dėl paskolų suteikimo aplinkybių, konstatavo, jog pinigines lėšas grynaisiais pinigais pagal pateiktas sutartis perduotos nebuvo.

Pareiškėja su pateiktu aplinkybių vertinimu nesutinka, laikydamasi pozicijos, jog mokesčių administratorius pakartotinio patikrinimo metu turėjo išsiaiškinti visas D. L. pajamas, įskaitant tas, kuriomis jis disponavo grynaisiais pinigais, todėl nepagrįstai įvertino tik D. L. banko sąskaitų duomenis. Komisijos nuomone, Pareiškėjos pozicija nėra pagrįsta, todėl į ją atsižvelgti ginčo byloje pagrindo nėra. Komisija pastebi, jog iš bylos duomenų matyti, kad mokesčių administratorius, siekdamas nustatyti D. L. galimybes skolinti ir dovanoti Pareiškėjai pinigines lėšas atliko operatyvų patikrinimą (Panevėžio AVMI 2015-01-26 raštas Nr. (36.3 GPS)-6K-193 „Dėl informacijos pateikimo“). Mokesčių administratorius informavo D. L. tiek apie numatomą atlikti operatyvų patikrinimą, tiek apie jo rezultatus (Panevėžio AVMI raštai 2014-12-09 „Dėl informavimo apie numatomą atlikti operatyvų patikrinimą“, 2015-10-02 „Dėl operatyvaus patikrinimo medžiagos

perdavimo“ Nr. (36.2GPS)-6K-2081). Minėti raštai buvo išsiųsti registruotu laišku D. L. adresu: (*duomenys neskelbtini*), Panevėžyje, raštai siuntėjui grįžo, nurodžius, kad adresatas jų neatsiėmė. D. L. apie operatyvaus patikrinimo pažymą taip pat buvo informuotas ir Inspekcijos *Mano VMI* sistemoje, nurodant, kad jeigu per nustatytą terminą jis neatvyks atsiimti dokumentų, jie bus laikomi įteiktais šio pranešimo paskelbimo *VMI* interneto svetainėje dieną. Tačiau D. L. kviečiamas į Panevėžio AVMI neatvyko, paaiškinimų nepateikė, kaip ir nepateikė informacijos apie paskolų suteikimą Pareiškėjai ir galimus pajamų (kuriomis buvo disponuojama grynaisiais pinigais) šaltinius. Byloje pateikta informacija rodo, kad Pareiškėjai surašius pakartotinį patikrinimo aktą ir jį 2015-08-03 išsiuntus, D. L. kreipėsi į Panevėžio AVMI 2015-09-23 su prašymu (prašyme nurodydamas tokį pat kontaktinį adresą, koku Panevėžio AVMI siuntė D. L. korespondenciją) leisti susipažinti su operatyvaus patikrinimo duomenimis, gauti dokumentų kopijas. Minėtos aplinkybės rodo, jog ginčo atveju nėra pagrindo teigti, jog mokesčių administratorius, atlikdamas operatyvų D. L. patikrinimą, vengė jį apklausti ir nesiekė iš jo gauti reikalingų duomenų, o tai, kad mokesčių administratorius negalėjo surinkti kitos (Pareiškėjos skunde nurodomos) informacijos, galimai buvo sąlygota pačių mokėtojų pasirinktos pozicijos, nes Klaipėdos AVMI akte taip pat nurodyta, kad ir Pareiškėja pakartotinio patikrinimo metu taip pat neteikė mokesčių administratoriui jo prašomos informacijos (Klaipėdos AVMI 2015-04-16 raštas Nr. (9.6)-D2-1716, 2015-04-07 raštas Nr. (9.6)-D2-1589). Nors operatyvaus patikrinimo pažyma buvo surašyta remiantis tik banko ir mokesčių administratoriaus turimų duomenų bazių informacija, tačiau nei Pareiškėja, nei D. L. mokesčių administratoriui nepateikė objektyviais duomenimis pagrįstos informacijos ir paaiškinimų, kurie sudarytų pagrindą Panevėžio AVMI nustatytas aplinkybes dėl pajamų šaltinių paskoloms suteikti vertinti kitaip. Paminėta ir tai, jog nors Pareiškėja akcentuoja D. L. apklausos būtinybę, tačiau patikrinimų atlikimą reglamentuojantys norminiai aktai nenumato, kad šis įrodymų (duomenų) rinkimo būdas yra privalomas ir vienintelis konstatuojant atitinkamas faktines aplinkybes ir mokesčius pažeidimus; šis įrodymas taip pat gali būti atmestas kaip nepagrįstas, jeigu jis nėra paremtas (patvirtintas) kita byloje esančia informacija, ar dėl šalių tarpusavio santykių jis negali būti pripažintas objektyviu (pavyzdžiui, LVAT 2013-03-05 nutartis adm. byloje Nr. A-556-404/2013). Ginčo atveju Pareiškėja neatskleidė mokesčių administratoriui jos ir D. L. tarpusavio ryšių, nurodydama, kad jie nėra giminaičiai (Pareiškėjos 2012-01-26 paaiškinimas). Bylos medžiaga rodo, kad nuo 2004 metų D. L. pervedinėjo lėšas į Pareiškėjos sąskaitą, 2006–2007 metais mokėjimai buvo gana dažni (2006 metais pervesta 31 951 Lt, 2007 m. – 19 297 Lt), D. L. 2005–2006 metais dengė dalį Pareiškėjos turto įsigijimo išlaidų, atstovaudavo Pareiškėjai vykdant sandorius (pavyzdžiui, 2009-07-07 sudarant žemės pirkimo–pardavimo sandorį, 2009-05-26 sudarant nekilnojamojo turto, esančio (*duomenys neskelbtini*), Neringoje, sutartį, D. L. atstovavo ir Pareiškėjos mamai L. K.), kas rodo, kad šalis siejo nevienkartiniai, pasitikėjimu paremti santykiai. Todėl, Komisijos vertinimu, atsižvelgiant į aptartų aplinkybių visumą, konstatuotina, jog tai, kad iš D. L. nėra gauta informacija, pagrindžianti galimus jo papildomus pajamų šaltinius, o šis asmuo nėra apklaustas, nesudaro pagrindo mokesčių administratoriaus nustatytų aplinkybių pripažinti nepagrįstomis.

Ginčo atveju Pareiškėja kritiškai vertina mokesčių administratoriaus (Panevėžio AVMI) veiksmus, atliekant D. L. operatyvų patikrinimą, nors konkrečių įrodymų dėl kitų D. L. pajamų šaltinių nenurodo, apsiribodama bendro pobūdžio motyvais, kurie nesudaro pagrindo Pareiškėjos poziciją pripažinti pagrįsta. Paminėtina, kad remiantis MAĮ 40, 41 str. nuostatomis, pareiga pagrįsti pajamas realiais ir juridinę galią turinčiais pajamų šaltiniais pirmiausia yra nustatyta mokesčių mokėtojui, o teismų praktika, aiškindama MAĮ 67 str. 2 dalyje įtvirtintą pareigą – paneigti mokesčių administratoriaus nustatytas aplinkybes, akcentuoja, kad „kai mokesčių administratorius yra surinkęs atitinkamus faktinius duomenis ir jais grindžia apskaičiuotus papildomus mokesčius bei su jais susijusias sumas, mokesčių mokėtojui apsiginti galimybė atsiranda, kai jis savo ruožtu teikia kitokius faktinius duomenis, suponuojančius priešingą nei mokesčių

administratoriaus padarytą išvadą. Apsiribojimas vien teiginiais, atsikirtimais, nepagrįstais jokiais įrodymais, negali nulemti sprendimo, priimtino mokesčių mokėtojo naudai“ (LVAT 2010-11-08 nutartis adm. byloje Nr. 556-1527/2010, tokios pat pozicijos dėl įrodinėjimo pareigos LVAT laikėsi ir 2010-10-25 nutartyje adm. byloje Nr. A-438-1147/2010, 2011-01-03 nutartyje adm. byloje Nr. 556-1632/2010, 2011-12-22 nutartyje adm. byloje Nr. A-575-912).

Komisija pažymi, kad dėl įrodymų vertinimo, kai, remiantis įvairiais civiliniais sandoriais, įrodinėjamas (grindžiamas) mokesčių mokėtojo gautų pajamų realumas, LVAT 2007-03-15 nutartyje adm. byloje Nr. A-17-301/2007 yra išaiškinęs, jog įrodinėjimo dalykas šiuo atveju yra aplinkybės, ar pinigų sumos mokesčių mokėtojui realiai buvo ar nebuvo perduotos, t. y. gautos ar negautos pajamos. Išvados apie mokesčių mokėtojo tam tikrų civilinių sandorių pagrindu gautų pajamų realumą darytinos sistemiškai bei kompleksiskai įvertinus visus tiesioginius bei netiesioginius įrodymus, pagrindžiančius ar paneigiančius objektyvų pajamų gavimo faktą. Vien atskirų formalių įrodymų (pavyzdžiui, paprasta rašytine ar notarine forma sudarytų sutarčių) apie pajamas pateikimas, nesant realaus pajamų gavimo fakto, patvirtinto visapusiška pajamų gavimo faktinių aplinkybių analize, paties pajamų gavimo nepagrindžia (LVAT 2011-02-04 nutartis adm. byloje Nr. A-438-201/2011; 2011-04-01 nutartis adm. byloje Nr. A-438-953/2011; 2011-09-15 nutartis adm. byloje Nr. A-442-2502/2011). Paminėtina ir tai, jog pajamų šaltinių (kuriais grindžiamos skolinamos, dovanojamos lėšos) turėjimas / neturėjimas teismų praktikoje vertinamas tik kaip netiesioginis įrodymas dėl galimo lėšų perdavimo (neperdavimo), todėl šio įrodymo įtaka ginčytinoms aplinkybėms vertintina kartu su kitais byloje pateiktais duomenimis. Taip pat LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, kad tais atvejais, kai mokėtojas pasirenka lėšų suteikimo / gavimo grynaisiais pinigais būdą, būtent jam tenka įrodinėjimo našta realų lėšų perdavimą pagrįsti leistiniais ir tinkamais įrodymais (LVAT 2013-04-15 nutartis adm. byloje Nr. A-602-27/2013; 2015-12-28 nutartis adm. byloje Nr. A-1305-602/2015; 2016-02-08 nutartis adm. byloje Nr. A-145-602/2016). Todėl vien aplinkybės, kad Pareiškėja yra pateikusi atitinkamas dovanojimo ir paskolų sutartis, nesudaro pagrindo teigti, kad ji savo pareigas įvykdė tinkamai, nes šios sutartys visų kitų byloje nustatytų aplinkybių kontekste nepagrindžia jose nurodytų piniginių sumų realaus šaltinio.

Papildomai paminėtina, jog šioje ginčo stadijoje Pareiškėja nurodo, kad Inspekcijai yra pateikusi D. L. 2015-12-28 raštą („patvirtinimą“), kuriuo jis patvirtina, jog yra Pareiškėjai suteikęs paskolas, grynaisiais pinigais pagal paskolų sutartis ir pinigų priėmimo–perdavimo aktus (taip pat ir bankiniais pavedimais), taip pat yra dovanojęs pinigus pagal dovanojimo sutartis, visus pinigus jis Pareiškėjai perdavė, o ji juos priėmė. Komisijos vertinimu, šis dokumentas vertintinas kritiškai, nes jame nurodytos aplinkybės nėra pagrįstos kita byloje esančia objektyvia informacija apie realų piniginių lėšų perdavimą. Paminėtina, kad nurodytų grynaisiais pinigais vykdytų dovanojimo, paskolos sutarčių Pareiškėjos ir D. L. santykių prieštarumą rodo ir tai, kad Pareiškėja grįsdama paskolų suteikimą, mokesčių administratoriui teikė paskolų sutartis, o pinigų priėmimo–perdavimo aktai nebuvo teikiami, taip pat nebuvo minima apie tokių dokumentų surašymą ir jų buvimą, nors pateiktame rašte šiuos dokumentus nurodo D. L. . Paminėtina ir tai, jog iš patikrinimo akto 1 lentelėje esančių duomenų matyti, kad tarp šalių buvo įprasti ir bankiniai atsiskaitymai, tai yra D. L. daug mažesnes pinigų sumas Pareiškėjai pervadinėjo bankiniais pavedimais, pavyzdžiui, 2006-12-11 – 60 Lt, 2007-02-15 – 72 Lt, todėl paskolų suteikimo grynaisiais pinigais būdas, įvertinus tai, kad 2006–2007 metais tarp šalių buvo gana intensyviai vykdomos bankinės operacijos, vertintinas kaip neįprastas. Todėl, Komisijos vertinimu, šį dokumentą Inspekcija pagrįstai vertino kritiškai.

Todėl ginčo byloje, įvertinus surinktų įrodymų visumą, konstatuotina, kad Pareiškėjos pateiktos rašytinės paskolos (dovanojimo) sutartys nesant, šių lėšų perdavimą patvirtinančių dokumentų, nenustačius D. L. pajamų šaltinių šioms lėšoms suteikti, Pareiškėjos mokestinio patikrinimo metu nėra vienai iš sandorių šalių neteikiant jokios informacijos dėl deklaruotų sandorių vykdymo, pinigų perdavimo aplinkybių, taip pat atsižvelgiant į tai, kad dalis papildomas pajamas pagrindžiančių dokumentų (pavyzdžiui,

2005 metų paskolos sutartys) buvo pateiktos 2014 metais centriniam mokesčių administratoriui, negali būti pripažintos įrodymais, kad piniginės lėšos pagal šias sutartis buvo perduotos Pareiškėjai. Komisijos nuomone, ginčo atveju nėra pagrindu pripažinti kitokį pajamų likutį tikrinamojo laikotarpio pradžioje negu nustatė mokesčių administratorius.

Dėl tariamai gautų pajamų pagal preliminariąją sutartį. Iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėja 2009 metais dalį savo grynaisiais pinigais į banko sąskaitą įneštų sumų grindė lėšomis, gautomis pagal preliminariąją 2009-07-22 nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sutartį iš Kazachstano Respublikos piliečio V. Z. , kuriam sutartyje atstovavo D. L. . Pareiškėja nurodo gavusi 20 300 Eur ir 120 000 Lt, iš viso 190 091,84 Lt avanso už ketinamą parduoti butą, esantį (*duomenys neskelbtini*), Neringoje. Klaipėdos AVMI, gavusi informacijos iš Kazachstano Respublikos mokesčių administratoriaus (2013-10-22 raštas), kurioje V. Z. paaiškino, jog nei Pareiškėjos, nei D. L. nepažįsta; nebuvo sudaręs jokios sutarties su D. L. ; nepirko buto, esančio (*duomenys neskelbtini*), Neringoje; jokio įgaliojimo D. L. išdavęs nebuvo, preliminariosios nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sutarties su E. K. nesudarė; jokios sutartys su Lietuvos piliečiais nebuvo sudarytos (akto 27 priedas), konstatavo, jog Pareiškėja nurodytų pajamų nėra gavusi ir preliminarioji sutartis pateikta siekiant formaliai pagrįsti į banko sąskaitą įneštas lėšas.

Komisijai Pareiškėja pateikė 2009-07-20 prašymą Nr. 364873092, 2009-07-22 prašymą Nr. 365205334, 2009-07-16 prašymą Nr. 364364107 išmokėti grynuosius pinigus, kuriais D. L. (atstovaujantis V. Z.) paprašė nurodytomis dienomis iš S3 banko sąskaitos išmokėti atitinkamai 29800 JAV dolerių, 23390 JAV dolerių ir 28400 JAV dolerių, iš viso 81590 JAV dolerių. Komisija, siekdama objektyvaus bylos išnagrinėjimo, kreipėsi į Inspekciją dėl pateiktų dokumentų vertinimo ir informacijos, susijusios su vykdytomis ūkinėmis operacijomis gavimo (Komisijos 2016-05-17 raštas Nr. 5-351 (7-64/2016). Inspekcijos pateiktame atsakyme (Inspekcijos 2015-05-31 raštas Nr. (24.10-31-5)R-3453) nurodyta, kad Kazachstano Respublikos piliečio V. Z. vardu S3 banke nuo 2005-09-29 buvo atidaryta sąskaita, į kurią tarptautiniais pavedimais buvo pervedinėjamos lėšos, mokėjimo paskirtyje nurodant, kad tai yra mokėjimai „už mašiną“ („*for car*“), „mašiną privačiam naudojimui“ („*for car private use*“), „*auto mokestis*“ („*auto charge*“), „už prekes privačiam naudojimui“ („*for goods for private usage*“). Pagal pateiktus duomenis D. L. 2008-09-24 buvo suteiktas notariškai patvirtintas įgaliojimas – disponuoti piniginėmis lėšomis, kartu su priklausančiais procentais, esančiais sąskaitoje; D. L. , veikdamas pagal jam suteiktą įgaliojimą, atlikinėjo grynujų pinigų išėmimo operacijas. Iš Inspekcijos gauta informacija patvirtina, kad iš tikrųjų 2009-07-16, 2009-07-20, 2009-07-22 Pareiškėjos pateiktuose dokumentuose nurodytos grynujų pinigų išėmimo operacijos buvo atliktos. Tokiu būdu matyti, kad D. L. ir V. Z. siejo atstovavimo santykiai, tačiau įvertinus atstovavimo teisinių santykių turinį ir jų apimtį, pagal įgaliojimą atliktos grynujų pinigų išėmimo operacijos nesudaro pagrindo sutikti su Pareiškėjos pozicija, jog šios lėšos į V. Z. sąskaitą buvo pervestos apmokėti už ketinamą iš jos įsigyti butą ir, jas išgryninus, jos buvo perduotos Pareiškėjai kaip avansas. Kaip jau minėta anksčiau, iš sąskaitoje atliekamų mokėjimų, vėlesnių lėšų pervedimų, bankiniuose pavedimuose nurodytos mokėjimo paskirties matyti, jog mokėjimai buvo atlikti už ketinamas įsigyti transporto priemonės; pavedimą atlikdavo konkretus asmuo; atlikus tarptautinį pavedimą, šiuo laikotarpiu beveik visa pervesta suma (atėmus tarptautinio pavedimo mokesį) būdavo išgryninama (pavyzdžiui, 2009-07-15 praversti 28 475 JAV doleriai, mokėjimo paskirtis „*for auto*“, D. L. 2009-07-16 išgrynino 28 400 JAV dolerių). Todėl sieti pinigų išgryninimo operacijas su lėšų perdavimu Pareiškėjai ir teigti, kad šias lėšas D. L. „išsigrinino“ siekdamas jas perduoti Pareiškėjai ir tai realiai yra padaręs, nėra pagrindo. Ginčo byloje nėra pateikta duomenų, kad V. Z. būtų suteikęs įgaliojimą D. L. veikti jo vardu, įsigyjant nekilnojamojį turtą Lietuvos Respublikoje, ar įsigyti butą konkrečiai iš Pareiškėjos, tokių įgaliojimų suteikimą šis asmuo paneigė ir pateiktoje informacijoje mokesčių administratoriui. Atsižvelgiant į aptartas aplinkybes, teigti, jog Pareiškėja yra gavusi

piniginių lėšų už ketinamą parduoti butą, kurias panaudojo 2009 metais patirtoms išlaidoms padengti (įsigydama nekilnojamąjį turtą Neringoje, gražindama paskolą), nėra pagrindo.

Dėl vartojimo išlaidų. Iš bylos matyti, kad Klaipėdos AVMI patikrinimo metu Pareiškėjos išlaidas nustatė pagal Statistikos departamento duomenis.

Pareiškėja laikosi pozicijos, jog jos išlaidos buvo mažesnės, ji gyveno asketiškai, siekdama savo tikslų – įsigyti nekilnojamąjį turtą. Pareiškėja pateikia duomenis, kokio dydžio išlaidas ji patirdavo kiekvienais metais: 2004 m. – 3 852 Lt (vidutiniškai 321 Lt per mėnesį); 2005 m. – 4 696 Lt (vidutiniškai 391 Lt per mėnesį), 2006 m. – 6 995 Lt (vidutiniškai 583 Lt per mėnesį), 2007 m. – 2 040 Lt (vidutiniškai 170 Lt per mėnesį); 2009 m. – 3 055 Lt (254 Lt per mėnesį), tokiu būdu Pareiškėja laikosi pozicijos, jog mokesčių administratorius jai apskaičiavo 18241 Lt vartojimo išlaidų per daug. Taip pat Pareiškėja nurodo, kad mokesčių administratorius jai nenurodė tiksliai, kas sudaro konkrečias vartojimo išlaidas. Susipažinusi su byloje esančia medžiaga, Komisija pažymi, kad Inspekcija byloje yra pateikusi detalias Statistikos departamento lenteles, kas konkrečiai įeina į vartojimo išlaidas ir koks jų dydis konkrečiais metais, vidutinės vartojimo viename ūkio nariui skirstomos pagal gyvenamąją vietą, minėti duomenys yra skelbiami ir Statistikos departamento tinklalapyje. Todėl Pareiškėja turėjo galimybę susipažinti tiek su ginčo bylos medžiagoje, tiek su Statistikos departamento tinklalapyje esančia informacija.

Iš Pareiškėjos pateiktų skaičiavimų matyti, jog jos nurodomų išlaidų dydis gerokai skiriasi nuo statistinių vartojimo išlaidų. Pažymėtina, kad mokesčio patikrinimo metu Klaipėdos AVMI 2014-11-25 Pareiškėjai mokesčių administratoriaus 2014-11-25 nurodymu Nr. FR0706-9355 nurodė pateikti duomenis apie apytiksles vartojimo ir kitas išlaidas laikotarpiu nuo 2007-01-01 iki 2010-12-31, apie šią pareigą Pareiškėjai buvo priminta 2015-04-07 raštu Nr. (9.6)-D2-1589, Pareiškėja prašomos informacijos nepateikė ir duomenų apie vartojimo išlaidas nepateikė. Taisyklių 16 punkto nuostatos numato, jog mokesčių mokėtojo mokesčių bazę nustatinėjant išlaidų būdu, tais atvejais, kai nėra galimybių nustatyti konkrečių išlaidų sumų, vertinimui atlikti gali būti naudojami statistiniai duomenys ar duomenys iš kitų, Taisyklių X dalyje nurodytų informacijos šaltinių. Pažymėtina, jog mokesčių administratorius turi parinkti tokius informacijos ir duomenų šaltinius, kurių pagrindu atliktas vertinimas leistų kuo tiksliau nustatyti mokesstinės prievolės dydį. Komisijos vertinimu, Klaipėdos AVMI pasirinktas išlaidų nustatymo būdas atitinka Taisyklėse nustatytus išlaidų nustatymo kriterijus. Ginčo atveju, Pareiškėjai nepateikus duomenų apie patirtų išlaidų dydį ir jas pagrindžiančių dokumentų, mokesčių administratorius išlaidas nustatė pagal Statistikos departamento duomenis. Įvertinusi byloje pateiktą informaciją, Komisija neturi pagrindo konstatuoti, kad Pareiškėja realiai yra patyrusi mažesnes išlaidas, negu pripažino mokesčių administratorius. Paminėtina ir tai, jog, nustatinėjant mokesčių bazę pagal administratoriaus įvertinimą, *vartojimo išlaidos yra sudėtinė mokėtojo išlaidų dalis*, turinti tiesioginę įtaką mokesčių bazei (nuo kurios skaičiuojami mokesčiai), ją didinanti arba mažinanti, todėl mokesčių mokėtojas realiai patirtų išlaidų dydį turi pagrįsti, o mokesčių administratoriui pritaikius statistines išlaidas – pagrįsti nukrypimą nuo jų. Todėl tais atvejais, kai mokėtojas tokios informacijos mokesčio patikrinimo metu neteikia, nors ir turi tokią pareigą, vėlesni jo veiksmai nurodant konkrečius išlaidų dydžius, vertintini kritiškai, kaip gynybinė pozicija, kuria siekiama mažinti nustatytą mokesčių bazę. Mokesčiuose teisiniuose santykiuose yra įtvirtinti ir taikomi protingumo, teisingumo, turinio viršenybės prieš formą principai, kurie įpareigoja tam tikras mokėtojo deklaruotinas aplinkybes įvertinti kartu su kitais surinktais duomenimis, atsižvelgiant į tai, ar nurodomos aplinkybės atitinka įprastą rūpestingo, atsakingo asmens elgesį ir ekonominę logiką. Ginčo atveju Pareiškėja nurodo tam patirtų išlaidų dydžius, akcentuodama, jog jie atsispindi banko sąskaitų išrašuose. Komisija neturi pagrindo sutikti su šia Pareiškėjos pozicija, nes Lietuvos Respublikoje įprasta dalį išlaidų patirti ne tik atsiskaitant bankiniais pavedimais, mokėjimo kortele, bet ir grynaisiais pinigais. Pareiškėjos sąskaitų išrašai rodo, kad Pareiškėja nuolat išsigrynindavo tam tikras

pinigų sumas, iš kurių dengdavo išlaidas, patiriamas grynaisiais pinigais, nes banko sąskaitų išrašai neatspindi visų įprastai patiriamų išlaidų. Todėl Komisija sutinka su Inspekcijos sprendime atliktu vartojimo išlaidų vertinimu ir laikosi pozicijos, kad atsižvelgti į Pareiškėjos skundo motyvus dėl mažesnio vartojimo išlaidų dydžio nėra pagrindo.

Dėl neįvertintų pajamų. Pareiškėja yra pareiškusi pretenzijas dėl mokesčių administratoriaus nepripažintų jos gautų pajamų: 2005-04-14 gautų 7197,40 Lt iš antstolės iš N. Šiugždaitės, 2005-05-20 gautų 4572 Lt iš UAB „B1“, 2007-04-12 gautų 2298 Lt iš UAB „E1“, 2006-04-14 gautų 3056,91 Lt iš UAB „S1“.

Dėl pajamų iš UAB „S1“ Inspekcija nurodė, jog šios pajamos patenka į bendrai iš šio subjekto gautas pajamas, apie kurias UAB „S1“ yra pateikęs duomenis mokesčių administratoriui. Kitas pajamas (14067,4 Lt) Inspekcija kaip papildomą pajamų šaltinį pripažinti atsisakė, motyvuodama tai tuo, kad Pareiškėjos išlaidoms nebuvo priskirti Pareiškėjos banko sąskaitų papildymai, pavyzdžiui, 2006-03-08 atliktas sąskaitos papildymas 20 000 Lt sumai, kas mažintų Pareiškėjos 2006-12-31 turimą grynujų pinigų likutį, kuris persikelia į ateinančius laikotarpius, taip pat prie išlaidų nepriskirti Pareiškėjos atsiskaitymai banko kortele.

Pasisakant dėl pajamų, gautų iš UAB „S1“, sutiktina su Inspekcijos pozicija, jog šios pajamos patenka į bendras iš šio ūkio subjekto gautas pajamas. Pagal patikrinimo akto duomenis Pareiškėja UAB „S1“ dirbo iki 2006-04-14, 2006-04-14 jai į banko sąskaitą buvo sumokėta 3 056,91 Lt, nurodant, jog tai yra mokėjimas už nepanaudotas atostogas. Pagal GPM 24 str. įstatymo ir MAĮ reikalavimus, mokesčių mokėtojai (mokesčių išskaičiuojantys asmenys) mokesčių administratoriui šalia kitų duomenų teikia mėnesines pajamų mokesčio nuo A klasės pajamų deklaracijas (forma FR0572), taip pat teikia metines deklaracijas, kuriose nurodomos asmeniui išmokėtos sumos (nepriklausomai nuo jų išmokėjimo būdo: grynaisiais ar į banko sąskaitą), apskaičiuoti mokesčiai. Šie duomenys atspindi „*Trečiųjų asmenų valstybinei mokesčių inspekcijai pateiktų duomenų pažymoje*“. Iš byloje pateiktų duomenų, kuriais rėmėsi Klaipėdos AVMI, matyti, jog UAB „S1“ Pareiškėjai už 2006 metus yra apskaičiavusi 7 382, 37 Lt, išskaičiavusi 1 958 Lt GPM, todėl Inspekcija pagrįstai nurodė, jog Pareiškėjos nurodyta suma yra įskačiuota į bendrą šio ūkio subjekto Pareiškėjui išmokėtą sumą, o Pareiškėjos motyvai dėl galimo šių pajamų nepripažinimo nėra teisingi. Be to, atsižvelgiant į tai, jog tai yra Pareiškėjos iš jos darbdavio gautos pajamos, o mokesčių administratorius rėmėsi Pareiškėjos darbdavio pateikta informacija apie išmokėtas pajamas, todėl, jeigu realiai yra išmokėtos didesnės sumos, negu yra deklaruota, Pareiškėja šias aplinkybes turi pagrįsti.

Dėl kitų pajamų pasisakytina, jog iš Klaipėdos AVMI patikrinimo akte atliktų konkretaus mokesčio laikotarpio skaičiavimų matyti, jog mokesčių administratorius Pareiškėjos pajamas, kuriomis ji grindė turto įsigijimo ir vartojimo išlaidas, nustatė pagal sudarytus sandorius, taip pat pajamų šaltinius pagrindžiančius dokumentus, tam tikrais atvejais nustatęs mokėjimus į Pareiškėjos banko sąskaitas (pavyzdžiui, mokėjimai iš D. L., L. K.). Laikantis tokios pat metodikos buvo nustatinėjamos ir Pareiškėjos išlaidos, tai yra jos nustatomos pagal išlaidas pagrindžiančius dokumentus (pavyzdžiui, pirkimo–pardavimo sutartį, papildomai įvertinant, kokia išlaidų dalis buvo patirta grynaisiais pinigais ir kokia bankiniais pavedimais), vartojimo išlaidos (Pareiškėjai nepateikus informacijos apie realiai patirtas vartojimo išlaidas) buvo nustatytos pagal Statistikos departamento duomenis, išlaidų nesiejant su bankiniais pavedimais atliktais mokėjimais. Iš akte atliktų skaičiavimų matyti ir tai, jog Pareiškėjos įnešimais grynaisiais pinigais į banko sąskaitą nebuvo mažinamas Pareiškėjos turėtas grynujų pinigų ne banke likutis. Iš Inspekcijos sprendimo matyti, kad atsisakymas pripažinti papildomas Pareiškėjos pajamas grindžiamas tuo, jog, pavyzdžiui, 2006-03-08 buvo atliktas 20 000 Lt sąskaitos papildymas turėtų mažinti Pareiškėjos turėtą grynujų pinigų likutį (kuriuo taip pat dengiamos išlaidos) ir turėtų didėti Pareiškėjos mokesčių bazė, kuri būtų didinama didesne suma, nei Pareiškėja siekia papildomų (14067,4 Lt) pajamų pripažinimo.

Pasisakant dėl šios Inspekcijos pozicijos, konstatuotina, jog ji negali būti pripažinta pagrįsta ir nuosekli, nes mokesčių administratorius neneigia 2005, 2007 metais Pareiškėjos gautų papildomų pajamų šaltinių, bet atsisako šiuos šaltinius priskirti Pareiškėjos pajamoms, iš kurių dengtos išlaidos, atsisakymą grįsdama veiksmais, kuriuos *galbūt* turėjo padaryti mokesčių administratorius, nustatinėdamas mokėtojos mokestinę bazę, bet to nepadarė. MAĮ 70 str. nustato, kad mokesčius apskaičiuojant pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, nėra būtina nustatyti tikslų (objektyviais duomenimis pagrįstą) mokestinės prievolės dydį, tačiau jis turi atitikti protingumo ir teisingumo kriterijus, todėl taikydamas tokį mokesčių apskaičiavimo mechanizmą, mokesčių administratorius turi pasirinkti tokį apskaičiavimo būdą, kuris būtų vienodai taikomas visų Pareiškėjo išlaidų ir pajamų atžvilgiu, jo nesiejant su vienu konkrečiu pajamų gavimo ir patirtų išlaidų (įnešant lėšas grynaisiais į banko sąskaitą) atveju. Paminėtina ir tai, jog LVAT praktikoje (2013-01-02 nutartis adm. byloje A-442-2805/2012) yra išdėstyta pozicija, jog tuo atveju, jeigu nustatoma, kad mokėtojo mokestinė prievolė galimai turi būti didesnė, mokesčių administratoriui nėra suteikta teisė, remiantis draudimo bloginti besikreipiančio asmens padėtį principu, atleisti mokėtoją nuo mokesčių įstatymu jam nustatytos mokestinės prievolės, o administratorius turi imtis veiksmų nustatyti mokesčių įstatymų apibrėžtą mokesčio bazę. Dėl aptartų priežasčių Inspekcijos sprendimas šioje dalyje negali būti pripažintas pagrįstu ir motyvuotu. Atsižvelgiant į aptartas aplinkybes, taip pat į tai, jog LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, kad mokestinio ginčo gražinimas mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo yra galimas, kai nustatomos teisiškai reikšmingos aplinkybės, kurios trukdo priimti teisėtą ir pagrįstą sprendimą dėl kilusio ginčo, tai yra tais atvejais, kai pavedama surinkti naujų galimų įrodymų, galimai lemsiančių kitokią bylos baigtį, pakartoti tam tikras administracines procedūras, dėl kurių pažeidimų galimai byla išnagrinėta neteisingai, atlikti naujus skaičiavimus ir pan. (LVAT 2009-05-04 nutartis adm. byloje Nr. A-438-563/2009; LVAT 2011-11-14 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-2765/2011, Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėjos skundas gražintinas iš naujo nagrinėti centriniam mokesčių administratoriui. Pakartotinių veiksmų atlikimo metu mokesčių administratorius turi iš naujo įvertinti pasirinktą mokesčių bazės nustatymo metodiką ir ją taikyti visų pajamų ir išlaidų atžvilgiu, o neturėdamas galimybės to padaryti, atsižvelgdamas į apskaičiuojant mokesčių bazę ir mokesčius pagal MAĮ 70 str. nuostatas taikytinus protingumo ir teisingumo principus, įvertinęs Pareiškėjos pateiktą informaciją dėl nurodytų pajamų realumo, spręsti dėl jų pripažinimo / nepripažinimo.

Dėl Pareiškėjos nurodomų mokesčių administratoriaus skaičiavimo klaidų. Atsakydama į Pareiškėjos argumentus dėl nevertintų Klaipėdos AVMI aritmetinių faktų iškraipymo, Komisija nurodo, kad Pareiškėja 2009 metais yra gavusi 966 789 Lt pajamas, turėjo 37 427 Lt pinigų likutį ne banke ir panaudojo 39,20 Lt santaupas banke, šiuo laikotarpiu Pareiškėja patyrė 1 080 285 Lt išlaidas, todėl mokesčių administratorius teisingai nustatė, kad išlaidos viršijo pajamas 76033 Lt (1 080 285 Lt (išlaidos) – (37 427 Lt (likutis) + 966 786 Lt (pajamos) + 39,20 Lt (banko santaupos)). Pareiškėjos nurodomame 2009 metų pajamų ir išlaidų skaičiavime neteisingai gautų pajamų pusėje vietoj nustatytų 966 786 Lt gautų pajamų nurodoma jos patirtų išlaidų suma 1 000 000 Lt (įsigyjant nekilnojamąjį turtą suma), todėl atsižvelgti į šią Pareiškėjos pastabą nėra pagrindo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Inspekcija ne visapusiškai įvertino visas su Pareiškėjos apmokestinimo ir mokestinės bazės nustatymu susijusias aplinkybes, netinkamai nustatė mokesčių bazę, kuri turi atitikti teisingumo ir protingumo kriterijus, todėl Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėjos skundas gražintinas iš naujo nagrinėti Inspekcijai.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016-03-03 sprendimą Nr. 68-56 ir perduoti Pareiškėjos skundą Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršelienė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Lina Vosylienė